

Niet gieten, maar broezen

Water geven in de moestuin

Tekst **Luc Vanhoegaerden & Lieven David**

Het zonnige voorjaar zorgde hier en daar al gauw voor een watertekort. Hoe geef je het best water in je moestuin? Luc Vanhoegaerden en Lieven David geven advies.

In een waterzieke grond kunnen de haarwortels onvoldoende voeding opnemen. Dit leidt tot groeistoornissen en uiteindelijk tot het afsterven van de plant. Op permanent natte grond kun je dus beter met verhoogde bedden werken. Gebrek aan water daarentegen vermindert de opbrengst, doet groenten doorschieten en maakt ze kwetsbaar voor ziekten.

De benodigde hoeveelheid water hangt af van de grond, de groentesoort en het groeitijdstip. In zware klei- en leemgronden lijden de planten minder watergebrek dan in lichte zandgronden, terwijl groenten als prei, selder en ui traag kiemen en veel water nodig hebben. Bladgroenten zoals sla en spinazie eisen tijdens het hele seizoen meer water dan wortel- of vruchtgewassen. Oudere planten zijn door hun uitgegroeid wortelgestel minder gevoelig voor droogte dan jonge gewassen. Bij het verplanten van groenten moet je altijd water geven om ze te helpen aanslaan.

Zaad moet vocht opnemen om te kunnen groeien. Geef je zaadjes direct contact met de vochtige grond. Als de grond nog bewerkt is vlak voor het zaaien, druk dan weer wat aan. Dit zorgt ervoor dat de bovenste laag van het zaaibed niet uitdroogt. Begin je met water geven na het zaaien, dan moet je dit volhouden. Het ondergronds gevormde kiempje mag immers tijdens het kiemproces niet uitdrogen. Te veel water kan het zaad dan weer doen rotten en geeft korstvorming op de grond. Opdrogende grond wordt dan harder en kan de opkomst van de tere jonge plantjes belemmeren. Geef je zaadjes een malse bui. Bij aanhoudende

droogte en warmte kun je het zaaibed afdekken met een vochtige jutezak waarop je kunt broezen. Controleer dagelijks of je zaadjes al kiemen. Na opkomst verwijder je het doek, anders hebben je plantjes lichtgebrek. Verwijder het doek 's avonds om een te grote schok te vermijden.

's Morgens of 's avonds gieten?

In principe kun je het best 's morgens begieten om een te grote afkoeling van de grond te vermijden, en om de planten tijdig te laten opdrogen. In de zomer kun je 's avonds gieten omdat het water anders overdag te vlug verdampt. Let op: vochtig gewas van tomaat krijgt sneller last van schimmels. Deze begint je 's morgens.

Elke dag een beetje of een keer per week heel veel?

Dagelijks begoten planten worden afhankelijk van je watrigheid; hun wortelstelsel blijft oppervlakkig. Wekelijks begoten planten gaan dieper met hun wortels; ze zoeken actiever water.

Preventieve acties

Kruimels uit humus en kleideeltjes (het kleihumuscomplex) bufferen vocht en voedingselementen. Ze staan dat vocht af aan de wortels en het bodemleven. Het kleihumuscomplex zit volop in goede compost; maak daar dus werk van. Tussen de kruimels zitten als het ware luchtbelletjes (tot 25 procent in goede tuingrond). Bij regen lopen die vol waarna het water langzaam doorsijpelt naar ondergelegen lagen. Hoe minder de bodem betreden wordt, hoe meer lucht in de bodem. Wortels en bodemleven tenslotte graven hun eigen gangen door de grond, en zorgen zo voor betere insijpeling.

Vooraf op hete dagen, maar ook wanneer het hard vriest, droogt je grond uit. Dat is heel stresserend voor je planten en het bodemleven. De grond en de beestjes 'eens goed laten kapot vriezen' is een fabeltje. Je vermindert de verdamping door te schoffelen en te mulchen. Schoffel je grond heel oppervlakkig. Zo schraap je de bovenste capillaire kanaaltjes af. De grond mulchen met diverse materialen geeft een beschermlaag.

Vijf trucs:

- Bij grotere planten zoals kool en tomaat maak je een kuiltje om water in te gieten rond de voet van de plant. Bij gewassen zoals sla, spinazie of ui kun je een watervoortje tussen de rijen aanleggen.
- Met een ingegraven bloempot of fles kun je veel water geven en doseren tegelijk.
- Om vorming van een harde grondkorst te vermijden, dicht je na de watrigheid het kuiltje of het voortje af met wat ruwe compost of mulchmateriaal.
- Tomaten zoeken als ze een dikke mulchlaag krijgen tot 150 cm diep hun water. Je hoeft ze dan geen water meer te geven.
- Prei krijgt tijdens droge zomermaanden graag dagelijks water over zich heen. Mooi meegenomen: preimotlarven verdrinken als het hart vol water blijft staan.